

Warszawa, dnia 02 listopada 2016 r.

RZECZPOSPOLITA POLSKA
MINISTER ROZWOJU I FINANSÓW

FN7.701.53.2016

Pan
Marek Kuchciński

Marszałek Sejmu RP

Szanowny Panie Marszałku,

w odpowiedzi na interpelację nr 6655 złożoną przez Pana Posła Mirosława Suchonia w sprawie *Bitcoin*, uprzejmie przedstawiam następujące informacje.

Na wstępie należy wskazać, że brak jest powszechnie obowiązującej, legalnej definicji „waluty” wirtualnej, zwanej też kryptowalutą lub walutą cyfrową (w tym takiej, która bezpośrednio odnosi się do najbardziej znanej tego typu „waluty” Bitcoin – BTC), zarówno w prawie międzynarodowym, europejskim jak i krajowym. W publikacji Europejskiego Banku Centralnego pt. „*Virtual Currency Schemes – a further analysis*” z lutego 2015 r. podjęto próbę zdefiniowania wirtualnej „waluty” (*virtual currency*) jako: „*cyfrową reprezentacją wartości niewyemitowaną przez bank centralny, instytucję kredytową lub instytucję pieniądza elektronicznego, która w pewnych okolicznościach może być użyta jako alternatywa dla pieniędzy*¹”. Również w Rezolucji Parlamentu Europejskiego z 26 maja 2016 r. w sprawie walut wirtualnych zawarta jest bardzo niejednoznaczna definicja waluty wirtualnej, rozumiana także jako się „*cyfrowa gotówka*” czy *cyfrowe wyznaczniki wartości, które nie są emitowane przez bank centralny ani organ publiczny, nie są powiązane z walutą fiducjarną i są przyjmowane przez osoby fizyczne lub prawne jako środek płatniczy. Mogą one być przekazywane, przechowywane bądź sprzedawane drogą elektroniczną*. Podkreśla się również, że waluty wirtualne opierają się na technologii zdecentralizowanej księgi rachunkowej (ang. *distributed ledger technology, DLT*), która ułatwia wzajemną wymianę i stanowi technologiczną podstawę ponad 600 systemów wirtualnych walut, wśród których najpopularniejszym obecnie jest Bitcoin².

Odnosząc się do kwestii działań organów państwa w obszarze walut wirtualnych należy wskazać m.in. na komunikat Generalnego Inspektora Informacji Finansowej, - opublikowany na stronach

¹ Europejski Bank Centralny, *Virtual Currency Schemes – a further analysis*, luty 2015 r., s. 25

² Rezolucja Parlamentu Europejskiego z dnia 26 maja 2016 r. w sprawie wirtualnych walut ([2016/2007\(INI\)](#))

internetowych Ministerstwa Finansów w dniu 10 lipca 2014 r. pod nazwą: *Komunikat Generalnego Inspektora Informacji Finansowej w sprawie niebezpieczeństw związanych z walutami wirtualnymi*, w którym podkreśla się specyficzny charakter waluty wirtualnej Bitcoin, która z uwagi na nadzwyczajne wzrosty wartości może być określona jako spekulacyjna, może być nabywana z anonimowych źródeł, przez co może być wykorzystywana do wprowadzania do obrotu środków pochodzących z nielegalnych źródeł.

W zakresie obrotu walutami wirtualnymi w Polsce, odpowiednie zastosowanie znajdują przepisy ustaw podatkowych. Jeśli chodzi o podatek dochodowy to do walut wirtualnych w tym również do waluty Bitcoin stosowana jest regulacja ustawy z dnia 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych. Na podstawie art. 18 cytowanej ustawy za przychód z praw majątkowych uważa się w szczególności, przychody z praw autorskich i praw pokrewnych w rozumieniu odrębnych przepisów, praw do projektów wynalazczych, praw do topografii układów scalonych, znaków towarowych i wzorów zdobniczych, w tym również z odpłatnego zbycia tych praw. Przepis ten zawiera otwarty katalog przychodów z praw majątkowych, które to prawa mogą występować w trzech postaciach – roszczeń, uprawnień kształtujących i zarzutów. Powszechnie przyjmuje się, że prawa majątkowe to te, które pozostają w ścisłym związku z ekonomicznym interesem uprawnionego, charakteryzujące się tym, że mogą być przedmiotem obrotu oraz posiadają określoną wartość majątkową. Przychody z wymiany jednostek Bitcoin na walutę (krajową lub zagraniczną), co do zasady zaliczane są do źródła przychodu, jakim są prawa majątkowe, o których mowa w art. 18 cytowanej ustawy, w przypadku, gdy transakcje z użyciem Bitcoin odbywają się w ramach działalności mającej cechy wymienione w art. 5a pkt 6 ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych (m.in. jest prowadzona we własnym imieniu przez podatnika w sposób zorganizowany i ciągły) i nie zachodzą przesłanki określone w art. 5b ust. 1 pkt ustawy PIT tj. pozarolniczej działalności gospodarczej.

W zakresie podatku od towarów i usług Trybunał Sprawiedliwości Unii Europejskiej wydał wyrok w sprawie C-264/14 Hedqvist, w którym wskazał, że jedynym przeznaczeniem wirtualnej waluty Bitcoin jest funkcja środka płatniczego oraz, że jest on akceptowany przez niektórych przedsiębiorców. Dla celów opodatkowania VAT Bitcoin jest traktowany jak środek płatniczy i podlega zwolnieniu od podatku na mocy art. 43 ust. 1 pkt 7 ustawy z dnia 11 marca 2004 r. o podatku od towarów i usług (Dz. U. z 2016 r. poz. 710 z późn. zm.). Wyrok Hedqvist 264/2014 ma również to znaczenie, że w pewien sposób legitymizuje korzystanie z walut wirtualnych – Trybunał Sprawiedliwości zaaprobował stanowisko Rzecznika Generalnego, który proponował, aby obejść przeszkodę w postaci nieuznawania waluty Bitcoin jako legalnego środka przez niektóre systemy prawa państw europejskich.

Ważną inicjatywą realizowaną przez stronę rządową jest program „*Od papierowej do cyfrowej Polski*”, w ramach którego została zorganizowana grupa ekspercka pod nazwą „Blokchain i

kryptowaluty”³, będąca częścią zespołu zadaniowego odpowiedzialnego za realizację założeń programu. Grupa złożona z ekspertów o różnej specjalizacji, analizuje przekrojowo różne aspekty związane z walutami wirtualnymi, w tym również te związane z ewentualną regulacją prawną. Ekspertki przeprowadzili szereg analiz typując te obszary, w których wskazane byłoby podjęcie dodatkowych działań. Jednym z efektów prac grupy jest przegląd polskiego prawa w kontekście zastosowań technologii rozproszonych rejestrów oraz walut cyfrowych. Autorzy tych analiz badają potrzebę wprowadzenia regulacji odnoszącej się do walut cyfrowych ramach poszczególnych gałęzi prawa cywilnego, handlowego, karnego, czy administracyjnego. W wyniku analiz wskazano, że największe potrzeby w zakresie legislacji istnieją w obszarze prawa administracyjnego oraz podatkowego. Przyjęto, że część rozwiązań będzie wymagać podjęcia prac legislacyjnych a pierwszorzędnym zadaniem jest przyjęcie odpowiedniej definicji dla walut wirtualnych. Przeprowadzona analiza pokazała jednak, że *nie ma w chwili obecnej uzasadnienia dla podjęcia prac nad odrębnym aktem prawnym poświęconym technologii blockchain lub walutom cyfrowym*. Podkreśla się również, że ich stosowanie jest w Polsce w pełni legalne. W ramach dalszych prac podgrupa dedykowana stricte do kwestii prawnych ma przygotować: propozycje zmian aktualnych przepisów lub kierunków zmian aktualnych przepisów, które stanowią nieuzasadnione bariery dla konkretnych zastosowań blockchain, Kolejne prace poświęcone będą nowym konstrukcjom i uregulowaniom prawnym, które odblokowują lub sankcjonują wykorzystanie blockchain sektorowo (blokowo) oraz identyfikacją barier w rozwoju rynku kryptowalut w Polsce oraz propozycjom ich eliminacji.

W zakresie walut cyfrowych należy również mieć na uwadze przyjętą w dniu 26 maja 2016 r. Rezolucję Parlamentu Europejskiego w sprawie walut cyfrowych. Rezolucja jest zachęceniem dla Komisji Europejskiej by ta przyjrzała się dokładnie rynkowi wirtualnych walut i całej technologii będącej w tle walut wirtualnych. W rezolucji pojawia się także wezwanie dla Komisji Europejskiej do założenia grupy roboczej, która będzie aktywnie monitorowała, jak rozwija się technologia i będzie składała propozycje konkretnych regulacji jeżeli zajdzie taka potrzeba. We wspomnianym akcie zaleca się również ostrożne podejmowanie ewentualnych działań w stosunku do walut wirtualnych⁴.

Warto również przy tej okazji wskazać, że obecnie na forum Rady Unii Europejskiej trwają prace nad projektem dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady zmieniającej dyrektywę (UE) 2015/849 w sprawie zapobiegania wykorzystywaniu systemu finansowego do prania pieniędzy lub finansowania terroryzmu i zmieniającej dyrektywę 2009/101/WE COM(2016) 450 (tzw. AML V), której głównym celem jest skuteczniejsze przeciwdziałanie finansowaniu terroryzmu oraz zapewnienie większej przejrzystości transakcji finansowych oraz podmiotów o charakterze korporacyjnym. Jedną z kwestii modyfikowanych w kontekście prac nad kolejną dyrektywą AML jest uznanie platform wymiany walut wirtualnych za podmioty zobowiązane w rozumieniu

³ <https://mc.gov.pl/projekty/od-papierowej-do-cyfrowej-polski/strumien-blockchain-i-kryptowaluty>

⁴

http://www.europarl.europa.eu/pdfs/news/expert/infopress/20160524IPR28821/20160524IPR28821_en.pdf

regulacji AML. Ze względu na pewność prawa proponuje także zdefiniowanie terminu „waluta wirtualna”.

Z upoważnienia Ministra Rozwoju i Finansów

Piotr Nowak

Podsekretarz Stanu w Ministerstwie Finansów

/-podpisano kwalifikowanym podpisem
elektronicznym /

Do wiadomości:

- KPRM,